

Vergadering van de gemeenteraad van 30 mei 2012

Portefeuillehouder : H.W.J. Coolen

Behandelend ambtenaar : Gonnie Poell

Nummer raadsvoorstel: RAD-000635

Doorkiesnummer : (0495) 575 491

Agendapunt: 10

## ONDERWERP

Vaststellen van de bestuursopdracht en uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg

### AANLEIDING EN DOELSTELLING

Het kabinet heeft besloten om alle jeugdzorgtaken te decentraliseren naar gemeenten.

Doel hiervan is:

- Een inhoudelijke en organisatorische verandering van het stelsel Jeugd met één financieringsstroom
- Het terugdringen van de stijgende vraag naar specialistische zorg door de hulp eerder en sneller en dichterbij huis in te zetten.
- Een structurele bezuiniging van € 300 miljoen.

Dit is een omvangrijke operatie onder andere vanwege de complexiteit van de huidige jeugdzorg, de onbekendheid bij gemeenten met deze nieuwe verantwoordelijkheden en de vele betrokkenen.

### PROBLEEMSTELLING

Volgens de huidige planning van de rijksoverheid zijn gemeenten per 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de gehele jeugdzorg. Dit betekent dat gemeenten vóór 1 januari 2014 hun beleidsplan gereed moeten hebben zodat er 1 jaar de tijd is een en ander vorm te geven. De gemeenten Leudal, Nederweert en Weert trekken samen op in de voorbereiding van de decentralisatie van de jeugdzorg (de drie gemeenten voeren ook gezamenlijk jeugdbeleid). De grootste uitdaging is het bouwen van een nieuw stelsel. Het betreft namelijk niet alleen het overhevelen van taken en verantwoordelijkheden, het gaat om het vernieuwen van het huidige stelsel. Beter gezegd, de jeugdzorg moet een transformatie ondergaan. Het gaat om: het versterken van de kracht van gezinnen, het eerder ondersteunen, het dichterbij brengen van ondersteuning i.p.v. doorverwijzen, beter samenwerken, beter afgestemde en meer samenhangende ondersteuning en investeren in de (pedagogische) civil society.

### OPLOSSINGSRICHTINGEN

#### Uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg

De drie gemeenten hebben gezamenlijk een uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg opgesteld waarin de volgende thema's aan bod komen:

- de landelijke en provinciale kaders (hoofdstuk 1);
- een beschrijving van de huidige jeugdzorg, het gebruik en de kosten (hoofdstuk 2);
- een samenvatting van landelijke publicaties over hoe het anders zou kunnen (hoofdstuk 3);
- visie en uitgangspunten voor de toekomst (hoofdstuk 4);
- aanpak stelselwijziging, planning en projectstructuur (hoofdstuk 5).

In de komende 2 jaar gaan we ons richten op de volgende thema's:

- Versterking van de kwaliteit van de pedagogische leefomgeving van kinderen. Het gaat hier o.a. om betere sociale netwerken waar ouders en jeugdigen op kunnen terugvallen, het stimuleren van een omgeving waarin mensen zich het wel en wee van elkaars kinderen aantrekken, het aanspreken op de eigen verantwoordelijkheid.
- Vernieuwing van de zorgstructuur: zoals gezegd, de decentralisatie van de jeugdzorg is een transformatie, we gaan op zoek naar "hoe het anders kan", met behoud van het goede. We gaan onder andere met de provincie een pilot "generalisten" organiseren waarin de opvoedondersteuning / hulpverlening anders georganiseerd gaat worden.
- Planning en aanpak om tot een beleidsplan en implementatieplan te komen voor 1 januari 2014.

#### Projectstructuur - bestuursopdracht

Een en ander zal in een projectorganisatie aangepakt worden. Hiervoor is een apart projectplan, cq bestuursopdracht opgesteld. Er is afgeweken van het reguliere format voor een bestuursopdracht van de gemeente Weert omdat deze projectopdracht drie gemeenten betreft. Alle items uit het Weerter format komen terug in het projectplan.

In het projectplan, cq bestuursopdracht komt aan bod: de doelstelling van het project, de kaders, de randvoorwaarden, de resultaatbeschrijvingen, de landelijke en lokale planning, kansen en bedreigingen en de projectstructuur. Hierin wordt ook benoemd dat regionale samenwerking en een integrale aanpak bij de andere transities (awbz-overheveling, passend onderwijs en de wet werken naar vermogen) voorwaarde zijn. In de projectstructuur is de Weerter regiegroep opgenomen waarin een integrale aanpak van de drie transities (die tot de directe verantwoordelijkheid van gemeenten horen) bewaakt wordt.

#### Relatie Lokaal Educatie Agenda (LEA) Nederweert-Weert

Tegelijkertijd met dit raadsvoorstel ontvangt u ook een voorstel voor het vaststellen van de Lokaal Educatieve Agenda. Er is een grote verwevenheid tussen de uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg en de LEA. De LEA gaat over de relatie tussen het jeugd- en onderwijsbeleid.

De Lokaal Educatieve Agenda is een instrument, een beleidsdocument voor gemeenten, partners voorschools en het onderwijs. Ook de zorgpartners zijn op onderdelen betrokken.

De LEA-partners leveren ieder voor zich een bijdrage aan het opvoeden/opgroeien van jeugdigen, zodat dezen opgroeien tot zelfredzame burgers. De LEA-partners binden zich aan een gezamenlijke ambitie, visie en kaderstelling; hierdoor is men nog beter in staat de gedeelde taakstelling waar te maken. Vanuit een structurele samenwerking wordt gewerkt aan de uitvoering van de visie, ambitie en concrete uitvoeringsactiviteiten. In de voorbereiding van deze LEA hebben alle partners zich uitgesproken om in de transformatie van de jeugdzorg en in het vormgeven van passend onderwijs zoveel als mogelijk gezamenlijk op te trekken.

De LEA en de uitgangspuntennotitie hebben dezelfde denkrichting.

#### Ambtelijke capaciteit en middelen

Ambtelijke capaciteit:

De transformatie van de jeugdzorg is een omvangrijke operatie. Hiervoor is tijdelijk (voor 1,5 jaar) extra ambtelijke capaciteit nodig. De volgende formatie wordt voorgesteld:

- Per gemeente een lokale inzet van 8 uur per week, binnen Weert wordt dit uit de reguliere formatie van de afdeling OCSW gehaald.
- Een projectleider voor drie gemeenten; start vanaf juli 2012 voor 20 uur, olopend naar 24 uur in 2013. Aandeel Weert is 9,6 tot 11,52 uur. De kosten hiervoor zijn meegenomen in de begroting voor de gemeente Weert (zie bijlage).

## Financiën

Gemeenten hebben in de periode 2008-2011 extra rijksmiddelen ontvangen voor jeugdgezondheidszorg en de inrichting van een Centrum voor Jeugd en Gezin. De opdracht aan gemeenten op het gebied van jeugdbeleid is door de stelselwijziging jeugdzorg veel omvangrijker geworden. Via de procedure bestemming rekeningresultaat 2011 zal uw raad geadviseerd worden een bedrag van € 191.700 te bestemmen voor de uitvoering van de taken in 2012. Een gedeelte van dit overgehevelde bedrag zal echter óók nodig zijn in 2013. Het is nog niet bekend of extra rijksmiddelen in 2013 voldoende zullen zijn voor uitvoering van de notitie.

De kosten voor de uitvoering van de uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg zijn opgenomen in bijgevoegde begroting. Bij de bepaling van het bedrag voor de procedure bestemming rekeningresultaat werd nog uitgegaan van een conceptbegroting decentralisatie jeugdzorg waarbij ook rekening was gehouden met twee kostenposten die inmiddels ook als prioriteit voor 2013 zijn aangemerkt. Het gaat hierbij om activiteiten combinatiefunctionaris en iedereen kan sporten van respectievelijk € 30.000 en € 10.000. Hierdoor kan het bedrag dat via de procedure bestemming rekeningresultaat voorgesteld wordt, teruggebracht worden tot € 151.700. Dit heeft tot gevolg dat van het oorspronkelijk voorgestelde bedrag van € 191.700 nu al op basis van de nieuwe begroting voor de kosten decentralisatie Jeugdzorg, een bedrag van € 40.000 terug kan vloeien naar de Algemene Reserve. Dit is in lijn met de besluitvorming met betrekking tot het zo snel mogelijk op niveau brengen van de algemene reserve.

Strikt genomen sorteren we met het aanwijzen van de dekking van de gewenste € 151.700 vóór op besluitvorming die nog moet plaatsvinden. Ook is de besteding van uit 2011 overgehevelde gelden naar 2013 niet in de lijn met eerdere procedureafspraken. Voorgesteld wordt daarom om het bedrag van € 151.700 te storten in een voorziening. Hierdoor wordt directe besteding in 2012 en 2013 mogelijk.

Deze besteding is volledig in lijn met de herkomst van middelen. Mocht in de loop van de komende periode duidelijk worden dat voor 2013 voldoende rijksmiddelen beschikbaar komen voor dit doel, dan kan het niet benodigde deel van het budget van € 151.700 terug vloeien in de algemene reserve.

## **COMMUNICATIE**

Na vaststelling van de uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg en het projectplan, cq bestuursopdracht zullen de notities verspreid worden onder de jeugdzorgpartners.

Voor de aanpak van de decentralisatie wordt een apart communicatieplan opgesteld in het najaar 2012.

## **EVALUATIE**

De uitvoering van de planvorming zal gemonitord worden zoals vermeld in de projectopdracht.

Over de voortgang wordt jaarlijks gerapporteerd aan de gemeenteraad.

Daarnaast staan een aantal instemmingsmomenten in de planning voor de gemeenteraad:

- Maart 2013 inventarisatienota
- Juni 2013 visienota
- December 2013 beleidsnotitie en invoeringsplan

## **ADVIES RAADSCOMMISSIE**

- Het advies van de raadscommissie Welzijn is:
  - ◆ voorstel rijp voor behandeling in de raad;  
agenderen als hamerstuk.
- Nadrukkelijke en/of afwijkende standpunten fracties:
  - ◆ De **SP** vraagt zich af wat de genoemde kansen en bedreigingen betekenen voor de jonge burger die met jeugdzorg te maken heeft. **WL** wenst succes toe, het is niet allemaal vanzelfsprekend. Het is goed dat extra aandacht wordt besteed aan nazorg. Er vindt een verschuiving plaats ten opzichte van vroeger. In de

uitgangspuntennotitie decentralisatie jeugdzorg krijgt het CJG een grotere rol dan het nu heeft. Daarnaast was het uitgangspunt laagdrempeligheid. Het staat in deze notitie weer wat zwaarder dan uitgelegd door de wethouder. **D66** is het eens met de uitgangspuntennotitie maar vraagt zich af hoe dit allemaal uitgevoerd moet worden. De generalist moet veel werk verrichten. Aangegeven zou moeten worden wat niet meer uit het oude stelsel overgenomen wordt. De vraag is of het stuk SMARTER gemaakt kan worden zodat toetsing achteraf gemakkelijker is. Aangezien het een lange periode betreft zou de bestuursopdracht in de loop van de tijd aangepast moeten kunnen worden. D66 geeft aan dat het een hamerstuk kan worden wanneer de 30.000,= (combinatiefunctionaris) eruit wordt gehaald. D66 zal alert blijven m.b.t. het duidelijk en helder maken richting de toekomst van het onderwerp. De **PvdA** kan zich grotendeels in het voorstel vinden. Eén gezin en één dossier spreekt de PvdA aan. Er is veel werk uit te voeren maar de PvdA heeft vertrouwen in het ambtelijk apparaat. Het CJG krijgt een grotere rol dan beoogd, maar moet laagdrempelig blijven. De **VVD** is het inhoudelijk eens met het voorstel. Het zijn grote veranderingen maar dat betekent tevens nieuwe kansen. Er moet gekeken worden naar de meerwaarde van de cliënt. De perceptie van de jeugdzorg is negatief en daar moet aandacht voor zijn. Het **CDA** geeft aan dat er een duidelijke visie ligt maar dat deze ook idealistisch is. Het sociaal gemeenschappelijke wordt gemist in het stuk. De centrale rol moet de zorg zijn. De regierol van het CJG moet duidelijk naar voren komen. Wethouder Coolen stelt de commissie voor de aanbevelingen 1 en 3 uit het rapport CJG niet over te nemen. De commissie kan hier mee instemmen en vraagt de griffie na te gaan wat daarvoor dan de juiste manier is.

#### **VOORSTEL COLLEGE**

Besluiten de uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg vast te stellen.

Besluiten de bestuursopdracht/het projectplan incl. begroting Decentralisatie Jeugdzorg vast te stellen.

Besluiten het bedrag van € 151.700,- te storten in een voorziening.

Bijbehorend ontwerpraadsbesluit bieden wij u hierbij ter vaststelling aan.

Burgemeester en wethouders van Weert,  
de secretaris, de burgemeester,

M.H.F. Knaapen

A.A.M.M. Heijmans



*Nummer raadsvoorstel: RAD-000635*

## **RAADSBSLUIT**

De raad van de gemeente Weert,

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 17 april 2012;

b e s l u i t :

1. De uitgangspuntennotitie Decentralisatie Jeugdzorg vast te stellen.
2. De bestuursopdracht/het projectplan incl. begroting Decentralisatie Jeugdzorg vast te stellen.
3. Het bedrag van € 151.700,- te storten in een voorziening.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 30 mei 2012.

De griffier,

De voorzitter,

M.H.R.M. Wolfs-Corten

A.A.M.M. Heijmans